

מתיקות ועריבות התורה

סיפורים משלים ואגדות לשולחן שבת אמור

מי ייקח אחריות?

לא הועיל. היא אמרה "איני רוצה להיות שומרת על טבעת יקרה כזו.."

שאלו את הכלה מה היא רוצה לקבל במקום הטבעת? השיבה הכלה ואמרה שהיא רוצה מכונת תפירה! מיד שאלו כולם "מדוע בחרת דווקא במכונת תפירה?" ענתה הכלה "אישה שמתעסקת יותר מידי בענייני בגדים ומטריחה עצמה ללכת מחנות לחנות, לא יהיה לה פנאי לטפל בילדיה. אני רוצה להקדיש את כל כולי למען בני משפחתי ומעדיפה אני לעשות את הבגדים וכל התיקונים בכוחות עצמי.."

זה נקרא לקחת את מלוא האחריות על חינוך הילדים..

על האדם להיות מוכן לקראת בניית הבית, לחשוב מתי וכיצד יהיה לו את הזמן לטפל בחינוך הילדים וזה המתכון להצלחה בטוחה!

וכאן נשאלת השאלה: כמה זמן יוצא לאדם להשקיע בחינוך ילדיו? האם באמת הוא דואג להקשיב, לטפל ולחנך את ילדיו? מתי אם בכלל יוצא לו לאדם לחשוב כיצד ניתן לשפר ולייעל את הקשר בינו לבין ילדיו..

ועדיין על האדם לקחת כל דבר בפרופורציה נכונה, מצד אחד לחנך את ילדיו עד כמה שרק ניתן ולא לחפש אשמים אחרים, ומאידך צריך הוא להיזהר לא לקחת אחריות עד כדי הלקאה עצמית שכן היא איננה מועילה ואינה עוזרת לאף אחד.

כל המטרה שצריך האדם לקחת על עצמו אחריות, זה בשביל לזרז את עצמו לקחת חלק בחינוך ילדיו או חניכיו, אך כאשר זה יוצא מכלל שליטה עד כדי דימוי עצמי נמוך, הרי שזוהי מעצת היצר הרע להכשיל את האדם בשביל שלא יוכל לקום חס ושלום...

יהי רצון שנזכה לראות בנים ובני בנים עוסקים בתורה ובמצוות. **שבת שלום ומבורך!!!**

"ויאמר ה' אל משה אמר אל הכהנים בני אהרן ואמרת אלהם" [כ"א, א']

כותב רש"י: "אמר ואמרת להזהיר גדולים על קטנים". הרי לנו שאלו לאדם להתנער מאחריות ולומר אין זה תלוי בי ובכוחי, אלא עליו לעשות ככל שניתן למען עתיד ילדיו וחניכיו... זה מה שרמזה בדבריו של רש"י, "להזהיר גדולים על קטנים" לומר לגדולים לא לשכוח לקחת את האחריות המלאה על הקטנים אשר נמצאים תחת חסותם...

מסופר על ר' רפאל ברוך טולידאנו זצ"ל שאחד מבניו השתובב יותר מדי והיה צורך להענישו. תפס אותו אביו וייסר אותו, והוכיחו על התנהגותו המבישה. הילד ידע שהוא היה לא בסדר והבטיח לאביו שלא ישוב עוד לסורו. והנה לאחר שיצא הילד מהחדר, בני המשפחה שומעים את האבא בוכה, הם נכנסו אל החדר והנה האב מכה את עצמו, ושוב ושוב..

שאלו אותו בני המשפחה "מה אתה עושה?" השיב להם הרב "אני מכה את עצמי בעונש שהילד היה צריך לקבל, אם הילד חטא זה הכישלון שלי, אם הייתי מדריך אותו כראוי הוא היה מתנהג בהתאם..". הרי לנו כיצד צריך האדם להתנהל במשך החיים, והוא להפסיק לחפש אשמים לקחת על עצמו את האחריות ומכאן ואילך לנסות לתקן ולהשתפר עד כמה שרק ניתן..

עוד על האדם לדעת ש'חינוך' הוא פרי עמלו ומסירות נפשו של האדם למען ילדיו או חניכיו. ואכן ישנם כאלה אשר תמיד יאשימו את האחרים ואין הם יכו על חטא, וכל שכן שלא יעשו חשבון נפש עם עצמם..

סיפר על הרב זילבשטיין שליט"א - על כלה אחת שסירבה לקבל טבעת זהב באירוסים שלה. כל מה שהפצירו בה לקחת

הילד זרק את פרוסת הלחם בביזיון אל מחוץ לגדר של בית הספר...
ר' יעקב גלינסקי זצ"ל נקלע לביתו של גדול הדור והיו שם קבוצה של עסקנים חמורי סבר..
[פ' מצורע "ספואטיס, ספואטיס" שיצור מס' 214 - בקול הלשון']

על כל זאת ועוד... ניתן להאזין בשיעורים של הרב גדעון ראובן ב"קול הלשון" 03-6171111 [להקיש * ע"י זיהוי קולי]

"מתיקות ועריבות התורה" - גם מוסר והשקפה וגם דרך לחיים...

בס"ד בקרוב עומד לצאת לאור הספר "מתיקות ועריבות התורה" חלק שלישי - על חמישה חמשי תורה ומועדים, בתוספת פניני האור החיים הקדוש.

למזונינים אתרום להוצאת הספר ולהקדיש לצילוי נשמת וכדו' יפנו לפ' 052-7151420

פניני "אור החיים" הקדוש

לרבינו הקדוש רבי חיים ב"ר משה בן עטר זיע"א

בקדושה כי הוא מקריב קורבנות לפני ה' יתברך, וכאשר מדובר שישנם הרבה כהנים יראים ושלמים שכבר מקריבים לפני הקב"ה, אולי אז ניתן להקל ולא לחייב את הכהן לגרש את האסורה עליו.

על כך בא הפסוק וכתב "וקדשתו" בלשון יחיד לומר לנו שכל כהן וכהן צריך להקפיד על חוק זה "ואשה זנה וחללה" אסורה עליהם, ואף ישראל מצווים לכופף את הכהן ולייסרו בשביל לקיים את ציווי התורה.

הרי לנו שצריך כל אדם להכיר את מעלותיו ויחודו ולהתנהג בהתאם לכך. ואיזהו חכם? המכיר את מקומו..

"אשה זנה וחללה לא יקחו... וקדשתו כי את לחם ה' אלוקיך הוא מקריב" [כ"א, ז' - ח']

שואל ה"אור החיים" הקדוש - מדוע נאמר בפסוק "וקדשתו" שלא בלשון רבים כמו שנאמר בפסוקים הקודמים כמו "וקדשתם" "ולא יחללו" "לא יקחו"?

מסביר ה"אור החיים" הקדוש - אזהרה זו שנאמרה לכהן "זנה וחללה לא יקחו" באה ללמד אותנו שגם אם הכהן עצמו לא ירצה לגרש אותן, מלקין ומייסרים אותו עד אשר יגרש אותן.

ואם נבוא להקל ולומר הרי בפסוק עצמו נאמר "כי את לחם ה' אלוקיך הוא מקריב" שהסיבה לכך שצריך הוא לנהוג

פניני האלשיך הקדוש

מאת הרב אלחנן ראובן שליט"א

לרבינו הקדוש רבי משה ב"ר חיים אלשיך זיע"א

"אלוקיו" ורק רוצה להקריב לחמו אינו רשאי, ומדוע כי איש שבו מום לא יקרב לשרת בשום מקום לפני מלך בשר ודם וכ"ש שאינו ראוי להקריבו לשרת לפני מלך מלכי המלכים והוא בגדר של "הקריבהו נא לפחתך". ואחר אומרו דינים אלו חזר להורות הענין שנוגע אל בני ישראל, שהלא יאמרו מדוע איננו יכולים בעצמנו להקריב קורבנות וכמו בזמן היתר הבמות שכל איש יכל להקריב ללא כהן, וכאן בא ואומר ראו כי כל איש אע"פ שהוא מזרע אהרן הכהן לא יגש להקריב אם יש לו מום הגם בהיותו צדיק ישר, ואפילו שהוא אוכל מלחם אלוקיו ככל כהן ואם יבוא יחלל מקדש אלוקיו. ואם כן כ"ש איש ישראל שאינו מזרע אהרן שיחלל, ומה שבזמן היתר במות היה יכל כל אחד להקריב הוא משום שלא היה במת ציבור מאת ה' שקדושה בעצם יש לו, אלא במת יחיד ולכן כל אחד ראוי אך כאן "אני ה' מקדשם" צריכים את הקדושה שנתתי להם בכדי להקריב.

לשאלות דחופות בהלכה ניתן לפנות לרב אלחנן ראובן שליט"א
054-8502267 שעות המענה: בימים א' - ה' מהשעה 18:45 ועד 19:45.

"וידבר ה' אל משה לאמר. דבר אל אהרן לאמר איש מזרעך לדורותם אשר יהיה בו מום לא יקרב להקריב לחם אלוקיו... כל איש אשר בו מום מזרע אהרן הכהן לא יגש להקריב את אישי ה'... לחם אלוקיו מקדשי הקודשים ומן הקודשים יאכל. אך אל הפרוכת לא יבוא... ולא יחלל את מקדשי כי אני ה' מקדשם. וידבר משה אל אהרן ואל בניו ואל כל בני ישראל"

מקשה האלשיך הקדוש כיון שה' ציוה למשה להורות דיני המומין לאהרן ולבניו, מדוע כתוב שמשה אמר זאת לאהרן ולבניו ולבני ישראל, מדוע נכנסו כאן בניו?

ועוד מדוע אמר בתחילה שבעל מום לא יקרב ושוב חזר ואומר שבעל מום לא יקרב?

מסביר האלשיך הקדוש - שיש כאן שתי אמירות אחד לאהרן, ואחד לבני ישראל. והתחיל באהרן לצוותו אלו מומין פוסלין מלהקריב במשכן ואמר שאפילו יהיה צדיק גדול בגדר שה' נקרא

פנינים ממה"ס "זרע שמשון" ו"תולדות שמשון"

על - פרקי אבות

חלק ב'

לרבינו הקדוש ר' שמשון חיים ב"ר נחמן מיכאל נהמני זיע"א

[נראה להסביר שנפש הצדיק הנפטר מתעברת באדם חי בשביל לעזור ולסייע לו בתורה ובמצוות, וזו כוונת דבריו של הרב שנחשב כבנו של הצדיק החי ולכן הוא נוטל חלק חברו הואיל ועזר וסייע לו בתורה ובמצוות] **זה ההסבר** בשאלת הגמ' בהבנה הראשונה על רב ששת, איך יעלה על דעתו ללמוד רק לצורך עצמו בלבד הרי צריך האדם ללמוד תורה גם בשביל להעלות נשמות אחרות? על כך הסבירה הגמ' שבאמת כאשר האדם עוסק בתורה, ראשונה עליו לעשות בשביל עצמו לתקן ולחדש חידושים בשביל עצמו - שחיך קודמים לחיי חברך, אבל באמת רב ששת כיוון גם לעשות את התיקון הכללי, שכל ישראל ערבים זה לזה. **זו כוונת התנא באבות** "אם למדת תורה הרבה" - בשביל לתקן ולהשלים עצמך, "אל תחזיק טובה לעצמך" - שלא תהיה כוונתך רק בשביל עצמך בלבד אלא תהיה כוונתך אף לתיקון העולם, "כי לכך נוצרת" - לתיקון הכללי. [ביתר ביאור ופירוט עיין שם בדבריו הקדושים...]

"רבן יוחנן בן זכאי קבל מהלל ומשמאי. הוא היה אומר, אם למדת תורה הרבה, אל תחזיק טובה לעצמך, כי לכך נוצרת" [ב' ט']

עוד כותב הרב: "כל צדיק וצדיק יש לו ניצוץ או בחינה מנשמת צדיק אחר שכבר היה בעולם ועכשיו חזר להתגלגל או להתעבר או לתקן איזה חלק פרטי שלא גמר להשלים בעודו בחיים או שלא בא לצורך עצמו, אלא לצורך זה הצדיק החי לסייע ולזכות אותו. וכמו שרמז במדרש הנעלם על הבא לטהר שמסיעין אותו, ר' נתן אומר נשמותן של צדיקים מסיעות אותו.

ובשל כך אותו צדיק החי נחשב כבנו של הצדיק המדריכו במצוות כאב לבנו. ואותה נשמה נוטלת חלק חדש במעשים הטובים של אותו הצדיק החי" זה מה שנאמר בחגיגה טו. "נוטל חלקו וחלק חברו" - לכן שמח רב ששת ואמר תשמחי נפשי - היא הנפש שלו ממש. ושוב חזר ואמר תשמחי נפשי - היא כנגד הצדיק הנפטר שעתה הייתה ברשותו.

שערי הלכה

מאת הרב ינון ראובן שליט"א

איסור הדלקת אש מנרות שבת

ההדלקה משום כבוד ועונג שבת בשעת האכילה לא שייך אצל הסומא, מ"מ הטעם של שלום בית שלא תכשל שייך גם אצלה ע"י שאחרים מורים לה את הדרך לאור הנרות (מחצה"ש (סק' ט')) וראיתו של מג"א לדין זה הוא ממה שנפסק בשו"ע (ס' סט' ס"ב) שסומא שלא ראה מאורות מימיו יכול לברך ברכת יוצר המאורות כי יש לו הנאה מזה במה שאחרים רואים ומוציאים אותו, כדאיתא במגילה (כד:): אמר ר' יוסי מועשה בא לידי, פעם אחת הייתי מהלך בדרך באישון לילה ואפלה וראיתי סומא מהלך בדרך ואבוקה בידו, אמרתי לו בני, אבוקה זו למה לך, אמר לי כל זמן שאבוקה בידי בני אדם רואים אותי ומוציאים אותי מן הקוצים והברקנים וטון הפחתים. ועיי"ש בעוד ראייה שהביא מנרות חנוכה שמדליק הסומא, ובאחרונים (רעק"א, וערוך השולחן (סק' ט')) שדנו בראיתו. ועיי"ש בערוך השולחן ותורת שבת (סק' ה') שחלקו על המג"א והעלו שסומא לא תברך, אולם לדינא העיקר כאחרונים הנ"ל. ואם מתגוררת הסומא לבדה בבית באופן שבדאי לא יכנסו לשם אנשים שיכולים להנות מהאור ולעזור לה, דעת הגר"ב קרליץ (חוט שני שבת ח"ד פ"ג סק' ה') שאינה יכולה לברך על הנרות שהרי אינה נהנית מהם. וע' בשש"כ (פ' מ"ג הע' ג') שנסתפק בזה. ואמנם נראה פשוט שאם יש לה בבית כלב נחיייה שמזכין ומנהיג אותה, ודאי שיש לה הנאה מהאור על ידי זה שיכול לראות ולכוון אותה. אולם אם מתגוררת עם בעלה והוא פקח, טוב יותר שהוא יברך וידליק (האחרונים הנ"ל), ומשום שהוא ודאי נהנה מאור הנרות ישירות, ועוד שעל הבעל עצמו מוטל חיוב הדלקת הנר רק הנשים מוזהרות על זה. ומ"מ אם הבעל רוצה שאשתו הסומא תברך לגרום לה שמחה וקורת רוח, רשאי, כי רק מהיות טוב כ' האחרונים הנ"ל שהבעל יברך, חזו"ע (שם עמ' קצד').

א. אסור להדליק אש מנרות של שבת הדולקים לצורך חול, כגון להדליק גפרור או סיגריה או שאר נרות של חול משום ביזוי מצוה (שמזלזל בנרות שבת ע"י שמדליק בהם אש לצרכיו) והמנהג להחמיר בזה אפ' אם מדליק הגפרור רק בכדי להדליק בו נר אחר של שבת ולכן אשה שהדליקה בגפרור נר אחד, וכנה הגפרור קודם שהדליקה הנר השני, לא תדליק הגפרור מנהר הדולק (משנ"ב (שם סק' ד') ובאוה"ל (שם ד"ה שתי פתילות) בשם הפמ"ג, והוא הדין שאסור לחמום קצהו התחתון של נר השעוה, בלהבה של נר שכבר הודלק לכבוד שבת כדי להדביקו על הפמוט משום ביזוי מצוה, שש"כ (פ' מ"ג אות לח' בשם הגרש"ז אויערבאך) אבל מותר להדליק נר של שבת אחד ישירות מנר של שבת אחר, ואין בזה משום ביזוי מצוה, דכולן נרות של מצוה (משנ"ב (שם) כה"ח (שם סק' יד')). ואף שעיקר המצוה הוא נר אחד, והנר השני הוא רק מנהג, ובפרט כשמדליקה יותר משתיים שלא הוזכר מנהג זה בגמ', מ"מ מותר להדליק אחד מהשני ואין בו משום ביזוי מצוה, דכל מה שמוסיף עוד נרות ואור בבית, יש יותר שלום בית ושמוחה יתרה והוא בכלל עונג שבת ונקרא נר של מצוה, באוה"ל (שם)).

חיוב סומא בהדלקת הנר

ב. גם אשה שהיא סומא ואינה רואה אור הנרות מ"מ חייבת בנרות שבת משום שגם היא נהנית מהאור, (ע' בכיאו"ר) וצריכה לברך ולהדליק הנרות (מג"א (שם סק' ט') א"ר (סק' יב') הגר"ז (סק' יב') חיי"א (כלל ה' ס"ט) תוספת שבת (סק' ט') משנ"ב (שם סק' יד') בא"ח (פ' נח אות יב'), חזו"ע (שבת ח"א עמ' קצג), שש"כ (פ' מ"ג ס"י). דגם הסומא נהנית מאור הנרות ע"י שאחרים רואים לאור הנר, ומכוננים אותה שלא תפול ולא תכשל בשום דבר, ולכן אף שטעם

נקודת מבט...

אך כאשר חס ושלום אין האדם שמח ונהנה מעבודתו ורוצה הוא בגדולות ונפלאות ממנו, הרי שנפשו רוצה להנות, והיא מתאוה תאוה, ובאים לאדם מחשבות זרות והכל הוא בגלל שאינו שמח בחלקו...

ומתוך הספר "בשבילי נברא העולם"

כתב הרה"ק רבי מענדל מויטבסק - שהאדם צריך להיות שמח בחלקו בעסק לימוד התורה בין אם זה מעט או הרבה. כמובן שאין זה סותר את זה שצריך הוא לחשוב מתי יגיעו מעשי למעשי אבותי, אך בד בבד צריך שיהיה שמח בחלקו. וכאשר אדם חושב ומתנהל בצורה זו, זה מונע ממנו מחשבות זרות.

מעשה שהיה...

טובה כאילו מעולם לא עשו דבר. אותה משפחה שאינה שומרת תורה ומצוות לא הבינו כיצד לא רק שלא מעירים להם על כך, אלא הם מדברים עימם כאילו לא קרה כלום. ובמשך הזמן אותה משפחה חזרה בתשובה שלימה בשל אותו קידוש שם ה'! הרי להו שכאשר האדם זורם עם כולם כולל שונאיו, הרי שהוא לא רק מקדש שם שמים אלא יכול לגרום למשפחה שלימה לחזור בתשובה.

מסופר על משפחה שומרי תורה ומצוות שגרו בבנין מגורים, ובדירה שממולם גרה משפחה שאינה שומרת תורה ומצוות ואותה משפחה תמיד חיפשה דרך להתנכל ולהציק להם. באחד הימים הניחו בפתח ביתם ערמת זבל המכילה בדילי סיגריות ועטיפות של סוכריות... אך המשפחה החליטה להבליג ולאסוף את האשפה מבלי לומר מילה. לא רק שלא הגיבה לכך אלא היו מדברים עמם בשלום ובשכנות

מאת הרב מנשה מורנו שליט"א

הלכה למעשה...

סקקע"ה שיותר טוב להחמיר לכתחילה, אפשר להקל בזה אחרי שבמל"מ פ"ג מעבדים ה"ח, ובמ"א רא' סק"ד כ' שהאידיא שאין הכהנים מיוחסים אין מקפידים בזה, ורמז לזה במשנ"ב. ובבא"ח בר"פ ב' לט' הביא כדברים אלו מריב"ש ס' צד', וכ' דלפ"ז דין זה נוהג בימינו כמנהג ולא כחיוב דאו). ואף בכהן בעל מום אשר אינו כשיר לעבודה בביהמ"ק נוהג דיו זה (רמב"ם בספה"מ וחינוך מספרי). אבל בכהן קטן מותר בכל זה (מ"א רפב' סק"ו משנ"ב סק"ב, וברעק"א ומנח"ח הקשו מ"ש מבעל מום, הובא בשעה"צ אך חזינו דחתך ההלכה כמ"א). וכן כהן עם הארץ, ואלו שאינם עוסקים בתורה, אפילו אם חזותם זהה לזו של אברך, אין צריך לקדשו, וכ"ש כהן שאינו שומר מצוות (ע"ה מובא בביאוה"ל קכח, מה' מישו"י בדרך אפשר, אך מאחר שבמנח"ח מביא מריב"ש להתייר, ובהצטרף דברי המ"א משל"מ ור"פ לעיל, הכי נקטינו, וממילא פשוט טפי בבעל עבירה, וכ"ה במנח"ח ובכה"ח קכח, רלח'). וכהן אין צריך לנהוג כבוד בכהן חבירו (מנח"ח מספר המקנה). ויש להקדים תלמיד חכם לפני הכהן (שו"ע רא' ב').

במה צריך לכבד את הכהן?

כתוב בפרשת השבוע על הכהן: "וקידשתו" ולומדת מכאן הגמרא (גיטין נט:): שצריך להקדים ולכבד הכהן בכל דבר שבקדושה, כגון: לעלות לתורה ראשון, לברך ראשון בסעודה המוציא ברכהמ"ז וקידוש (משנ"ב רא' סק"ג). וכ"ש שלא יבזה הכהן או יכנס עימו במריבה. ומצוה זו דאורייתא ונוהגת גם בזמנינו (רמב"ם סה"מ עשין לב', פ"ד מכלי המקדש, חינוך רסט', שו"ע רא' ב', ומשנ"ב סק"ג ממ"א). ומדין זה למדו הפוסקים הלכה חשובה, שאין להשתמש בכהן, לדוגמא: אתה יושב בסעודת חתונה, ומעוניין שיעבירו לך סלטים יין ולחם הרחוקים ממך. לצידך יושב כהן שיכול בהושטת יד להביאך על סיפוקך. אין להיעזר בו מדין "וקידשתו", אולם מועילה מחילה לדברים מעין אלו (רמ"א קכח, מה' ממדכי, ובט"ז כ' חולק שרק כאשר יש לכהן הנאה בדבר מועילה מחילה, כגון מלצר לפרנסתו, או חבר למטרת ידידות. ואע"פ שהכרעת משנ"ב

משכן הבית היהודי

מאת הרב אברהם שהרבני שליט"א

ר' עקיבא ואשתו רחל - מודל לחיי משפחה

גם הוא, בדומה לה, לא ראה את בגדיה הקרועים כשהיא יצאה לקראתו, אלא את המהות הנמצאת בתוכם. בדבריה, "יודע צדיק נפש בהמתו", ביטאה רחל את ביטחונה בכך שרבי עקיבא, ה"צדיק", יודע את ה"נפש", את הפנים, את המהות האמיתית הנמצאת מאחורי הכיסוי החיצוני. המעטה החיצוני אינו מוסיף ואינו גורע – הצדיק רואה את מה שנמצא בפנים, את העיקר.

ובשביל המהות האמיתית הזו, שניהם היו מוכנים להקריב רבות בחייהם.

התחלנו לספר על ר"ע, רחל שולחת את ר"ע ללמוד תורה.

כאשר שב רבי עקיבא הביתה עם אלפי תלמידיו, יצאה רחל לקראתו כשהיא לבושה בבגדיה הקרועים. שכנותיה הציעו לה לשאול בגדים יפים יותר, אך היא השיבה להן: "יודע צדיק נפש בהמתו".

ואכן, רבי עקיבא זיהה אותה ואמר לתלמידיו: "שלי ושלכם – שלה הוא", כל התורה שלמדתי ושלימדתי – הכול היה בזכותה. סיפור חיים לא פשוט, אך משופע במסרים.

א. לדעת להסתכל על מה שחשוב באמת

רחל לא ראתה ברבי עקיבא את הצד החיצוני – שהוא רועה צאן שאינו יודע צורת אות, אלא את העובדה "שהוא צנוע ומעולה", שיש בו תכונות ומידות טובות.

המשך בעמוד ה' ב'שבת הבאה...

הרב אברהם שהרבני שליט"א יו"ר מרכז "בית" -

טל: 058-7211235 ותגובות

הורים שואלים...

מאת הרב אבישי ח. שליט"א

Merkaz Tzmicha מרכז צמיחה

המציאות והדמיון ביחד מזינים את עולמם הפנימי. בהדרגה, ככל שהילדים גדלים ויכולת ההבנה שלהם מתפתחת, ההפרדה של העולם למציאות ולדמיון מתחילה להתרחש, אולם כישרון המשחק נובע מהגמישות המחשבתית של הילדים, שאינם מבקשים מעצמם להחליט אם הם חושבים במונחים של מציאות או דמיון. באופן אידיאלי, ילדים צריכים לשחק בחוץ לפחות 3 שעות ביום, זה לא כולל חוגי ספורט למיניהם. כמובן, חלק מהזמן הזה צריך להיות בגן ובתלמודי תורה שבהם יש לקיים חשיבה מחדשת על אורך ותוכן ההפסקות. עד שזה יקרה, ההורים צריכים לעשות כל מה שבאפשרותם. במידה ובנכם אינו משחק כלל בחוץ, אלא רק עם בובות הדבר אינו בריא לעולמו הרגשי והחברתי. ילד צריך לרוץ, לשחרר את המרץ ולהנות. אם הוא מקדיש למשחקי דמיון רק חלק מזמנו, אין בזה בעיה אלא להיפך הדבר יכול לעזור להתפתחות תקינה של ילדכם.

מנחם ה. מבית שמש שואל: בני בן ה 7.5 אוהב לשחק במשחקי דמיון במקום לשחק עם חברי גילו, ולהשתתף בחוגים ומשחקים. הוא נשאר בבית, בונה בתים לבובות, ממש כמה אחותו הקטנה. האם זה תקין?

תשובה: קודם כל נבאר למה ילדים אוהבים לשחק במשחקי דמיון, ומדוע זה כל כך חשוב? המשחק הדמיוני עבור ילדים היא הדרך לחשוב, לעבד רגשות ובאופן כללי, להתמודד עם עולמם הרגשי. לילדים צעירים אין עדיין את היכולת לעשות עיבוד פנימי של חוויותיהם, יכולת שדורשת בגרות ומודעות עצמית, לכן הם נוטים להחציץ את חוויותיהם הפנימיות ולגלם אותם בעולם החיצוני באמצעות בובות, צעצועים, תחפושות, חברים, בני משפחה ושאר עזרים. הגורם המרכזי ביכולת המשחק המופלאה שיש לילדים הוא הזרימה החופשית שבין שני העולמות – עולם הדמיון ועולם המציאות. אצל ילדים המחיצות הנוקשות שבין מציאות לדמיון טרם הוקמו

הרב אבישי ח. יו"ר מרכז צמיחה לשאלות | הערות - משרד 02-630-70-90 | mta665417@gmail.com

בא להימונע מקריאת המודעות בשבת.

"ואלה יעמדו על הברכה" אשר בזכותם עלון זה יוצא לאור:

שפע הנהנים
פירות, ירקות - כשרות הבד"ץ
בשר, דגים ועוד..
רח' אליעזר הלוי 2
מחירים נוחים לכל כיס.
אפשרות למשלוחים.
שעות הפתיחה ימים א' - ה'
7:00 - 20:30 ימי שישי 7:00 -
שעה לפי כניסת שבת

לרפואה והצלחה:

רות בת סעידה, קרן עיישה בת רחמה, יוהאן מרדכי בן דניאל מלכה, חיים בן בנייה, שולה חיה בת נדרה, שמואל בן חסיבה וב"ב, סיגל בת מרים, מיטל בת סיגל, אברהם בן שרה, משה חיים בן מרגו.

לעילוי נשמת:

יוסף דוד בן סעידה, אילן בן נדרה, יפה בת חנה, חסיבה בת שמחה, אורי בן נדרה, פנחס אליהו בן צבי גרשון, חיו - חיים בן מרים, אלגרה - אורלט בת שרה, שלום בן אסתר חיון, אורלט שמחה בת שרה, מתתיהו שמעון בן תמר. ת.נ.צ.ב.ה.

נעלי קרן אור

נעלי קרן אור
רח' הרב שלמה אלקבץ 4
גבעת שאול
058-5777795

מפגש הפסגה
10 הפסגה
קפה, משקאות, ממתקים,
מתנות, לטון, בלונים ועוד..

מפגש ברזיל
ברזיל 2
קפה, משקאות, ממתקים, מתנות,
לטון, בלונים, ארטיקים, גלידות ועוד..

העלון מוקדש להצלחת התורם ובני משפחתו ברוחניות ובגשמיות וכל מילי דמייטב.

עולמות הציצית
רח' אלקבץ 4, גבעת שאול, ירושלים (מול ברוך סארים)
טל: 058-6505815 | olam.hatsitsit@gmail.com

פיסטוקס
בשר • עופות • דגים

צ'אבס
בית וגן הפסגה 10
02-6439131

אליעזר - אלקטרוניקה
פזאפנימ, נגנים, מלצמות ועוד...
רח' הפסגה - 45
0733134400 053-3188440

לעילוי נשמת:
ר' חיים יעקב בן ר' אלתר אהרון
ומלכה ב"ר שלמה.
ת.נ.צ.ב.ה.

העלון מוקדש להצלחה, לזיווג הגון, לזרע בר קיימא, ולהצלחת התורם ובני משפחתו ברוחניות ובגשמיות וכל מילי דמייטב.

מוקד הזמנות, והזמנות בווצאפ
050-260-3330

מ.מ. בניה ושיפוץ
שיפוץ כלליים

תפארת
רח' קריית משה 11
טל למשלוחים: 02-5717813

אלתר
טופרת - אלתר
050-9094047